

Az irat elektronikus iratról készített
papír alapú másolat.

Alkotmánybíróság
részére

az Esztergomi Járásbíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/960 - 0 / 2019	
Érkezett: 2019 JÚN 03.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 12 + 1 Bírósági segédlet	

ESZTERGOMI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Esztergom	
2019-05-20	
Példány: 13	
J.P. 20845 / 17	

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő a köztem, mint fe [REDACTED] nt
alperes között az Esztergomi Járásbíróság előtt tartozás megfizetése iránt 9.P.20.845/2017. számon
folyamatban volt peres eljárásban meghozott, az Esztergomi Járásbíróság 42-es sorszámú ítéletével
és a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítéletével (az ítéleteket csatoltam)
szemben.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjen megállapítani, hogy a Tatabányai Törvényszék
2.Pf.20.252/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenes és szíveskedjen az ítéletet megsemmisíteni.
Kérem továbbá a T. Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjen megállapítani az Esztergomi
Járásbíróság 9.P.20.845/2017/42. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és azt szíveskedjen
megsemmisíteni.

Az ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági
eljáráshoz való alapjogomat (indokolási kötelezettség elmulasztása, fegyveregyenlőség elve) és az
Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való alapjogomat a következők
szerint.

I. A pertörténet rövid ismertetése

Az alperessel megbízási szerződést kötöttem az alperes és tulajdonostársa németországi ingatlana
vonatkozásában vevő felkutatása és az ingatlan értékesítésnél a németországi közjegyző előtti
közreműködés tárgyában. A szerződés alapján a díjam a kötetendő adásvételi szerződésben szereplő
vételárnak a 31.000,- EUR-t meghaladó része. A szerződést teljesítettem, mivel az ingatlanra vevőket
találtam, akik 40.000,- EUR-s vételi ajánlatot tettek. Egy németországi közjegyző előtt a német nyelvű
adásvételi szerződés a vevők és az alperes részéről aláírásra is került. A szerződés teljes létrejöttéhez
szükség lett volna arra, hogy az alperes tulajdonostársa, mint a másik eladó is aláírja a szerződést. Az
alperes tulajdonostársa az aláírást megtagadta arra való hivatkozással, hogy a szerződés V. pontjában
az szerepelt, hogy „Miet- oder Pachtverträge bestehen für das Vertragsobjekt nicht”, ami a német
nyelvű adásvételi szerződés hiteles magyar nyelvű fordítása szerint annyit [REDACTED] szerződés
tárgyára nem állnak fenn bérleti vagy haszonbérleti szerződések”. A [REDACTED] nem író
tulajdonostárs szerint ez valóban megállapítás, mivel az alperes és a [REDACTED]

Emiatt a tulajdonostárs megtagadta a szerződés aláírását, így az nem jött létre. Az alperes szerint –
mivel alulírott indítványozó kötelezettsége lett volna a közjegyző előtt a szerződés hibájának
kijavítását kérni, és én ennek a kötelezettségnek alulírott indítványozó nem tettem eleget – a

tulajdonostárs alappal tagadta meg a szerződés aláírását. Az alperes szerint ezért a szerződés aluírott indítványozó mulasztása miatt nem jött létre, ezért engem díjazás nem illet meg.

Fizetési meghagyásos eljárást kezdeményeztem az alperes ellen a 9.000,- EUR-s megbízási díjam megfizetése iránt, mert az alperes álláspontja és érvei több okból megalapozatlanok voltak. Az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A perben elsőfokon eljáró Esztergomi Járásbíróság a keresetemet elutasította. Az ítéletében nem indokolta meg, hogy a bérelő közvetítői szerződés fennállásának kérdése miért bír relevanciával a megbízási szerződés teljesítésének megítélésakor. A Járásbíróság az alkalmazandó jog országa és az alkalmazandó normák vizsgálata nélkül az ítéletében megállapította, hogy a bérelő közvetítői szerződés az adásvételi szerződés megkötésekor fennállt, ezért az adásvételi szerződés valótlan adatot tartalmazott, az alperes tulajdonostársa alappal tagadta meg a szerződés aláírását. Emiatt nem jött létre a szerződés, amiért aluírott indítványozó felelősséggel tartozom, és amely miatt megbízási díjra nem vagyok jogosult, ezért a keresetemet elutasította. A bérelő közvetítői szerződés felmondása kérdésében tanúbizonyítási indítványt terjesztettem elő, amit az elsőfokú bíróság nem teljesített, a mellőzés indokát nem adta. A bíróság az alperes jogi képviselőjével kötött ügyvédi megbízási szerződés szerinti megbízási díj, mint perköltség megfizetésére kötelezett alperes részére úgy, hogy az ügyvédi megbízási szerződést a részemre nem küldte meg, arra észrevételt nem tehettem.

Az ítélet ellen fellebbezést terjesztettem elő. A fellebbezésem indokolásában, majd a másodfokú eljárás későbbi szakaszában előadtam, hogy 1) a bérelő közvetítői szerződés fennállásának a kérdése a jogvita szempontjából irreleváns, a szerződés tartalma okán. A fellebbezésemben 2) kifogásoltam, hogy az elsőfokú ítélet hallgatott arról, hogy mely ország jogát és mely normáit alkalmazta az elsőfokú bíróság, amikor megállapította a szerződés fennállását és a felmondás hiányát. Előadtam, hogy 3) a bérelő közvetítői szerződés sem elnevezésében, sem tartalmában nem bérleti szerződés, továbbá 4) az már felmondásra került, így az megszűnt az adásvételi szerződés megkötését megelőzően. 5) Kifogásoltam továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a tanúbizonyításra vonatkozó indítványomat indokolás nélkül utasított el. 6) A perköltség vonatkozásában – többek között – azt kifogásoltam, hogy az elsőfokú bíróság nem küldte meg nekem az erre vonatkozó ügyvédi megbízási szerződést, így arra észrevételt sem tehettem.

A fellebbezésem folytán eljáró Tatabányai Törvényszék az ítéletet helybenhagyta. 1) Az ítélet indokolásában a Törvényszék nem adta jogi indokát, hogy a bérelő közvetítői szerződés fennállása miért bír relevanciával az adásvételi szerződés szempontjából. 2) A fellebbezésem azon részére, amely az alkalmazandó jog kérdésére vonatkozott, a másodfokú bíróság kizárólag a joghatóságának fennállása kapcsán tett megállapításokat – miközben a bíróságok joghatóságát nem kifogásoltam –, az alkalmazandó jog kérdésével – és ezzel az összefüggésben az elsőfokú ítélet hiányaival – egyáltalán nem foglalkozott. A másodfokú bíróság nem jelölte meg, hogy melyik országát jogát és mely normákat alkalmazta az adásvételi szerződés és a bérelő közvetítői szerződés megítélésére. 3) A másodfokú bíróság nem indokolta meg, hogy a bérelő kiközvetítésére vonatkozó szerződést miért minősítette bérleti szerződésnek. 4) A felmondás kérdésében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:14. §-ában szereplő álképviselő szabályaira hivatkozott, azonban nem adta indokát, hogy miért a magyar jogot alkalmazta, továbbá más jogszabályi rendelkezéssel, normával nem indokolta a döntését. 5) A tanúbizonyítási indítványom elutasítása vonatkozásában a Törvényszék semmiféle megállapítást nem tett. 6) A perköltség vonatkozásában az ügyvédi megbízási szerződés megküldésének elmaradására a Törvényszék nem tért ki, az ügyvédi megbízási szerződést a Törvényszék sem küldte meg nekem, és – az általam továbbra sem ismert ügyvédi megbízási szerződésre hivatkozva – másodfokú perköltség megfizetésére kötelezett.

Csatolom a perben becsatolt adásvételi szerződést, a bérelő kiközvetítésére vonatkozó szerződést, és azok fordításait. Csatolom a tanúbizonyítási indítványomat (P.20845/2017/16). Mellékelem az

elsőfokú eljárásban P.20845/2017/35-ös és P.20845/2017/40-es sorszámon lajstromozott beadványaimat (azok mellékletei nélkül). Csatolom a fellebbezésem (P.20845/2017/44) és annak indokolását (melléklet nélkül) (P.20845/2017/48). Csatolom továbbá a másodfokú eljárásban az alperes fellebbezési ellenkérelmére válaszul előterjesztett előkészítő iratot, amelyet Pf.20252/2018/4. sz. alatt lajstromoztak. Ezen dokumentumok igazolják, hogy a peres eljárás során előadtam a fentebb megjelölteket.

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

II.1. A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogom sérelme (indokolási kötelezettség)

a) A támadott ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogomat, az annak részét képező észrevétel megvizsgálási és indokolási kötelezettség elmulasztásával.

„[A]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.” {7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolás [34]}.

A T. Alkotmánybíróság szerint egyes alapjogok esetében az Alaptörvény ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje {legutóbb megerősítve: 3003/2019. (I. 7.) AB határozat; Indokolás [38]}, ezért hivatkozom a strasbourgi Emberi Jogok Bíróságának a jelen ügyben releváns gyakorlatára. *„Az Egyezmény jogvédelmi rendszerében a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség (erről lásd: Baucher kontra Franciaország, 53640/00.; 2007. július 24., §§ 47–51.). Másfelől szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja (erről lásd: Shala v. Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10., § 29.). Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [32]}.*

b) A bíróságoknak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 221. § (1) bekezdése alapján (a másodfokú ítéletre a törvény 239. §-a rendeli alkalmazni a megjelölt bekezdést) kellett megindokolniuk az ítéleteiket.

A per tárgya a megbízási díjam volt. Az alperes arra hivatkozott, hogy ez azért nem jár nekem, mert az adásvételi szerződésben valótlan rendelkezés szerepel (az adásvételi szerződés szerint az ingatlanra nem áll fenn bérleti szerződés, ezzel szemben az alperes szerint a valóság az, hogy a bérleti

közvetítői szerződés fennáll, ami bérleti szerződésnek minősül), amiért alulírott indítványozó felelősséggel tartozom, és emiatt nem teljesítettem maradéktalanul a megbízási szerződésben foglaltakat. Én ezzel szemben azt állítottam, hogy a bérló közvetítői szerződés fennállásának kérdése nem bír relevanciával a perben, az nem az adásvételi szerződésben nevesített bérleti szerződés, és az egyébként az adásvételi szerződés megkötésekor már felmondásra került.

A bérló közvetítői szerződés számos külföldi elemet tartalmazott: a szerződésben az egyik szerződő fél egy német társaság, a szerződést tárgyát képező ingatlan Németországban van, a német társaság Németországban folytatja a harmadik személyek felé a tevékenységet, a szerződést németül fogalmazták meg, azt a társaság képviselője Németországban írta alá. Az adásvételi szerződés pedig egy németországi ingatlan értékesítése tárgyában került megkötésre egy németországi közjegyző előtt Németországban, a szerződés szövege német volt. A bíróságok így nem mehettek volna el szó nélkül amellet, hogy a két szerződéssel kapcsolatban felmerült kérdések megítélésére mely ország joga irányadó.

Mindezek alapján az eljáró bíróságoknak a jogvita természetére, az általam előadottakra és az alperes védekezésre tekintettel állást kellett (volna) foglalniuk a következő leglényegesebb kérdésekben:

- 1) a bérló közvetítői szerződés fennállásának kérdése egyáltalán relevanciával bír-e a megbízási szerződés teljesítésének megítélése kérdésében;

Amennyiben a bérló közvetítői szerződés fennállásának kérdése relevanciával bír, úgy

- 2) a bérló közvetítői szerződés – a megfelelő nemzeti jog alkalmazása mellett – tartalmában bérleti szerződés-e;
- 3) a bérló közvetítői szerződés – a megfelelő nemzeti jog alkalmazása mellett – felmondásra került-e az adásvételi szerződés megkötésekor?

További indokolásra váró lényeges kérdések az alábbiak voltak:

- 4) A Tatabányai Törvényszéknek a fellebbezésem indokolása okán állást kellett volna foglalnia abban a kérdésben, hogy a bérló közvetítői szerződés megítélésére mely ország jogát kell alkalmazni, továbbá az elsőfokú bíróság jogszabálysértést követett-e el azzal, hogy ezt a kérdést egyáltalán nem vizsgálta, ha igen, mi ennek az eljárásjogi következménye?
- 5) A bérló közvetítői szerződés felmondásának tényét több tanúval kívántam bizonyítani az elsőfokú eljárásban 16-os számon előterjesztett bizonyítási indítványomban. A bíróságoknak döntést kellett volna hozniuk arról, hogy a tanukat meghallgatják-e, amennyiben nem, úgy a bíróságokat indokolási kötelezettség terhelte a vonatkozásban, hogy mi a bizonyítási indítványom elutasításának az indoka. A Törvényszéknek – a fellebbezésem foglaltakra tekintettel – abban a kérdésben is állás kellett volna foglalnia, hogy mi az eljárásjogi jogkövetkezménye annak, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül nem teljesítette a bizonyítási indítványomat.
- 6) A Törvényszéknek a fellebbezésem okán vizsgálnia kellett volna, hogy mi az eljárásjogi jogkövetkezménye annak, hogy az elsőfokú bíróság úgy kötelezett az ellenfél javára perköltség megfizetésére, hogy az annak részét képező ügyvédi munkadíjat egy olyan ügyvédi megbízási szerződés alapján állapította meg, amelyet a részemre nem küldött meg, és nem biztosította az arra való nyilatkozattétel lehetőségét?

Az 1)-es kérdésre a bíróságok nem adtak választ, annak ellenére, hogy én részletesen előadtam, hogy miért nem bír relevanciával a bérló közvetítői szerződés léte. A bíróságoknak részletesen meg kellett volna indokolniuk, hogy az általam előadottakkal szemben miért minősítették a bérló közvetítői szerződés fennállásának kérdését olyannak, amelyet szükséges volt a perben egyáltalán vizsgálni. Az ítéletek indokolásaiból az olvasható ki, hogy a bíróságok nem is vizsgálták meg az általam előadottakat.

Az 2)-es kérdés vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapítást egyáltalán nem tett. A fellebbezésemben kifejtettem, hogy a bérelő közvetítői szerződés valójában sem elnevezése, sem tartalma alapján nem bérleti szerződés, ezért annak fennállása esetén sem szenvedett volna hibában az adásvételi szerződés, hiszen ha lenne egy fennálló, de sem elnevezésében, sem tartalmában nem bérleti szerződésnek minősülő szerződés, az nem teszi valótlan tartalmúvá az adásvételi szerződés kifogásolt rendelkezését. A Törvényszék nem teljesítette az indokolási kötelezettségét akkor, amikor ezzel a kérdéssel egyáltalán nem foglalkozott. Az indokolásból az állapítható meg, hogy ezen előadásomat a Törvényszék figyelembe sem vette.

A 3)-as kérdés kapcsán az elsőfokú bíróság megállapította a felmondás hiányát, azonban ezt jogi indokolás nélkül tette meg. Az elsőfokú ítélet indokolása nem tartalmaz ezzel kapcsolatban egyetlen jogszabályra történő hivatkozást sem (így értelemszerűen a jogértelmezés ismertetése is elmaradt), és így az sem állapítható meg, hogy melyik ország joga alapján született a döntés. A Törvényszék e kérdés kapcsán a Ptk. 6:14. §-ában szereplő álképviselő szabályaira hivatkozott, azonban nem indokolta meg, hogy miért a magyar jogot alkalmazza. Ez azért visszas, mert a fellebbezésemben éppen arra hivatkoztam, hogy kérdéses az alkalmazandó jog, ezért a Törvényszéknek ezt az előkérdést tisztáznia kellett volna. Ezt meghaladóan egyetlen egy jogszabály, norma sem került ismertetésre, a bíróságok ezek figyelembevételével állapították a felmondás meg nem történtét. A bíróságoknak ismertetniük kellett volna felmondásra vonatkozó normákat és azok értelmezését, amelyek alapján a döntéseiket meghozták.

A 4)-es kérdés vonatkozásában előadom, hogy a Tatabányai Törvényszék egyáltalán nem foglalkozott az alkalmazandó jog kérdésével, ehelyett a joghatóságának fennállását indokolta meg, pedig az utóbbit sosem kifogásoltam. Véltetően a Törvényszék összekeverte az alkalmazandó jog kérdését a joghatóság kérdésével. Ez azért különös, mert az indokolásban e kérdésben helyesen szerepel a fellebbezésem tartalmának ismertetése, a Törvényszék itt rögzítette, hogy hivatkoztam a szerződéses kötelezettségekre **alkalmazandó jogról** szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre.

A jogi indokolás keretében a bíróságoknak – figyelemmel a számos külföldi elemre – meg kellett volna jelölniük az alkalmazandó jog országát – külön megindokolva, hogy a nemzetközi jog mely szabályai alapján határozták meg az alkalmazandó jogot – és az alkalmazott normákat. Ezt a régi Pp. 221. § (1) bekezdése is előírja *{„[a]z ítélet indokolásában (...) hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik”}*. A Törvényszék ez a kötelezettség fokozottan terhelte, mivel a fellebbezésemben éppen ezek hiányára hivatkoztam. Az ítéletek még a magyar jog vonatkozásában sem elégítik ezt a törvényi követelményt – ha egyáltalán úgy tekintjük, hogy a magyar jog alapján született a döntés, mivel ez sem állapítható meg –, mivel az indokolásokban nem szerepel jogszabályi rendelkezésekre történő hivatkozás és nem szerepel azok értelemezése. A Törvényszék ugyan hivatkozott a magyar jog részét képező Ptk. 6:14. §-ára, azonban a fellebbezésemben foglaltak okán adós maradt, hogy miért a magyar jogot alkalmazta a bérelő közvetítői szerződés megítélésére, továbbá nem fejtette ki bővebben a jogi indokolását.

A bíróságoknak az 2)-es és a 3)-as kérdések vonatkozásában – a megfelelő nemzeti jog megfelelő normái mentén (amelyeket ismertetniük kellett volna) – értelmezniük kellett volna az adásvételi szerződés vitatott rendelkezését, értelmezniük kellett volna a bérelő közvetítői szerződést, és ezek összevetése alapján kellett volna állást foglalniuk a kérdésekről, és az indokokról számot kellett volna adniuk.

Ha a bíróságok nem jelölik meg a döntésük alapjául szolgáló jogszabályokat, normákat, és azok a döntésből ki sem következtek, ezen körülmények már önmagukban tisztességtelenné teszik az eljárást. Ez alapján ugyanis nem ellenőrizhető, hogy a bíróságok jogszabályok, normák alapján jártak-e el egyáltalán, nem ellenőrizhető, hogy a bíróságok eljárása nem volt-e önkényes. Nem állapítható meg, hogy a jogszabályoknak, normáknak való alávetettség az eljárásban a bíróságok részéről megtartásra került-e. Nem ellenőrizhető továbbá a bíróságok jogértelmezési tevékenysége, az

értelmezési módszerek alkalmazása, amelyek hiánya önmagukban – még az irányadó jogszabályok, normák megjelölése esetén is, ami a jelen ügyben nem történt meg – a döntés alaptörvény-ellenességéhez vezet. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettségnek a jelen eljárásban alkalmazandó régi Pp. 221. § (1) bekezdésére is figyelemmel az felel meg, ha a bíróságok megjelölik a döntésük alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket, jogi normákat (a jelen ügyben a külföldi elemek okán külön indokolva, hogy melyik ország joga kerül alkalmazásra), és bemutatják, hogy ezen normákból milyen jogértelmezés módszer mellett jutottak el a döntésig. A támadott ítéletekben ezek nem szerepelnek.

Amennyiben a bírói döntésből nem állapítható meg, hogy a bíróság mely jogszabályokat, normákat értelmezte, úgy a döntés érdeme kapcsán jogorvoslat – így alkotmányjogi panasz – sem terjeszthető elő hatékonyan, hiszen az érintett ezek megjelölése nélkül nem tudja megítélni, hogy az Alaptörvény 28. cikkének megfelel-e a jogszabályi rendelkezés értelmezése. Jelen ügyben sem eldönthető, hogy amennyiben az indokolás formailag megfelelő lenne, úgy az indokolásban szereplő jogértelmezés tartalmilag jogszerű és alkotmányos-e. Egy ilyen hiányos indokolás nem tesz eleget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettségnek.

Az 5-ös kérdés vonatkozásában előadom, hogy a régi Pp. 221. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z ítélet indokolásában (...) utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság (...) a felajánlott bizonyítást mellőzte”. Az elsőfokú bíróság a tanúbizonyításra vonatkozó indítványomat mellőzte, azonban nem indokolta meg, hogy miért. A másodfokú bíróság – bár a fellebbezésem ismertetése körében rögzítette a kifogásomat – az erre vonatkozó fellebbezésemre egyáltalán nem reagált. Az ítéletekből nem állapítható meg, hogy a bíróságok miért nem adtak helyt a bizonyítási indítványomnak, amely alapjogsértő.

A 6)-os kérdés: a Törvényszék az ügyvédi megbízási szerződés megküldése elmaradásának kérdésével egyáltalán nem foglalkozott, indokolást az ítélete ezzel a kérdéssel kapcsolatban nem tartalmaz.

Az általam előadottak alkotmányossági kérdések, alkotmányossági kérdés az, hogy a bírói döntésekben szereplő hiányos indokolás nem felel meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettségnek.

Az elsőfokú ítélet hiányossága korlátozta a jogorvoslathoz való alapjogomat is, mivel a jogi indokolás – közte az alkalmazott normák – ismeretének hiányában nem tudtam hatékonyan igénybe venni a fellebbezést, mint a jogorvoslat eszközét. Nem volt lehetőségem kifejtetni, hogy az elsőfokú bíróság a jogértelmezése során hol és milyen hibát vétett, hiszen az elsőfokú ítéletéből nem derülnek ki az alkalmazott normák és a jogértelmezés sem. Az alkotmányjogi panasz előterjesztése tekintetében is korlátozva vagyok, mivel a jogerős ítéletből nem derülnek ki az alkalmazott normák, a jogértelmezés nem került bemutatásra, így az ügy érdemében a jogértelmezésnek az alapjogaimmal való viszonyát nem tudom megítélni.

Mindezek alapján a támadott ítéletekben a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogom sérült az általam előadottak figyelembevételének hiánya és az indokolások hiányai miatt, ezért az ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Fentiek alapján kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésére tekintettel szíveskedjen megállapítani, hogy a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenes és szíveskedjen az ítéletet megsemmisíteni. Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján szíveskedjen megállapítani az Esztergomi Járásbíróság 9.P.20.845/2017/42. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és azt szíveskedjen megsemmisíteni, mivel ezen ítélet vonatkozásában is – az általam előadottak figyelembevételének hiánya és az ítélet hiányos indokolása okán – fennáll az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme.

Az alaptörvény-ellenesség mindkét bírói döntést érdemben befolyásolta, hiszen más döntések is születhettek volna (elsőfokon: a keresetemnek történő helyt adás; másodfokon: megváltoztatás vagy

hatályon kívül helyezés), ha az általam előadottak teljeskörűen elbírálásra kerülnek. Továbbá az ítéletek indokolásának hiányai önmagukban érdemben befolyásolják a bírói döntéseket, ezért az alkotmányjogi panaszom Abtv. 29. §-a szerinti befogadási feltétele, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség fennáll az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését érintő, az indokolási kötelezettség sérelmét állító panaszom vonatkozásában.

II.2. A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogom sérelme (fegyverek egyenlősége)

a) A támadott ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogomat, az annak részét képező fegyverek egyenlősége elvét.

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége {2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [50]}.

A fegyverek egyenlősége elvének megfelelő érvényesülésével kapcsolatban a T. Alkotmánybíróság korábban több ügyben azt is leszögezte, hogy annak elengedhetetlen feltétele, hogy a szembenálló felek ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhessék meg az ügyben releváns adatokat {3245/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [21]}.

Az eljárási garanciák egyik fontos kelléke a régi Pp. 3. § (6) bekezdése, amely szerint „[a] bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra – törvényben előírt időn belül – nyilatkozhassanak”.

Az eljárásban releváns adatot tartalmaz a peres fél jogi képviselőjével kötött ügyvédi megbízási szerződés, mivel a fél kérésére – ahogy ez a perbeli esetben is történt – a bíróságok a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapítják meg az ügyvédi munkadíj összegét, mint perköltséget [a régi Pp. 75. § (2) bekezdése alapján a felet képviselő ügyvéd munkadíja a perköltség része], amelyet a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes fél visel. A díj megállapítása nem automatizmus, mivel az IM rendelet 2. § (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy a bíróságok indokolt esetben a szerződésben szereplő díjnál kevesebbet állapítsanak meg, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Emiatt biztosítani kell az ellenfél számára, hogy az ügyvédi megbízási szerződést megismerhesse és annak ismeretében nyilatkozatot tehessen a perköltség kérdésében, és ezzel tudja befolyásolni a bíróság erre vonatkozó döntését – különös tekintettel arra, hogy peresztése esetén az ellenfél viseli ezt a költséget.

b) A bíróságok megsértették a fegyverek egyenlősége elvét azzal, hogy az alperes és a jogi képviselője között megkötött ügyvédi megbízási szerződést nem adták ki a részemre, és így nem biztosították a nyilatkozattétel lehetőségét. A Törvényszék – az erre vonatkozó fellebbezésem ismeretében – az eljárása során ezt nem orvosolta, mivel a Törvényszék sem küldte meg nekem a szerződést, és ennek ellenére az abban foglaltak figyelembevételével marasztalt a másodfokú perköltségben.

Fentiek alapján kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésére tekintettel szíveskedjen megállapítani, hogy a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenes és szíveskedjen az ítéletet megsemmisíteni. Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján szíveskedjen megállapítani az Esztergomi Járásbíróság 9.P.20.845/2017/42. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és azt szíveskedjen megsemmisíteni, mivel ezen ítélet vonatkozásában is – az elsőfokú eljárásban sem kaptam meg az iratot – fennáll az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme.

Az alaptörvény-ellenesség mindkét bírói döntést érdemben befolyásolta, hiszen más döntések is születettek volna a perköltség vonatkozásában, ha az ügyvédi megbízási szerződésben foglaltak ismeretében tudok észrevételt tenni, ezért az alkotmányjogi panaszom Abtv. 29. §-a szerinti befogadási feltétele, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség fennáll az

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését érintő, fegyverek egyenlőségének megsértését állító panaszom vonatkozásában.

II.3. A jogorvoslathoz való alapjogom sérelme

a) Az ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való alapjogomat.

„Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. (...) »[A] jogorvoslati jog hatékony gyakorlásával függ össze a sérelmezett határozat indokainak teljes bemutatása, illetve a határozat alapjául szolgáló iratok és bizonyítékok megismerésének lehetősége is. A jogorvoslati jog hatékony gyakorlására ugyanis kizárólag a bíróság vagy hatóság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség». {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}

„A jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony érvényesítése nem csupán a jogalkotóval szemben (a jogszabályok tartalmát illetően) fennálló követelmény, hanem az Alaptörvény 28. cikkéből következően (a jogszabályok értelmezése során) a bíróságokat is kötelezi.” {3146/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [25]}

A T. Alkotmánybíróság a 3146/2018. (V. 7.) AB határozatban abból a szempontból vizsgálta a támadott bírói döntést, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság kellő alaposággal és körültekintéssel vizsgálta-e, az indítványozó jogszabályban biztosított jogorvoslathoz való joga ténylegesen és hatékonyan érvényesült-e (Indokolás [44]), így megállapítható, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való alapjog tartalma – többek között – az, hogy a jogorvoslatot elbíráló bíróság kellő alaposággal és körültekintéssel vizsgálja meg a jogorvoslati kérelmet és erről a döntésében számot adjon.

b) Ahogy már fentebb előadtam, a jogi indokolás – közte az alkalmazott normák – ismeretének hiányában nem tudtam a fellebbezés lehetőségét hatékonyan igénybe venni, ezért az eljárásban már ebből az okból is megsérült a jogorvoslathoz való alapjogom. A perköltség vonatkozásában az ügyvédi megbízási szerződés meg nem küldése ugyanígy korlátozta, hogy a perköltség kérdésében érdemben, teljeskörűen fellebbezni tudjak. A Törvényszéknek emiatt a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyeznie, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kellett utasítania, mivel az alapjog sérelmemet az eljárási jogszabályok figyelembevétele mellett csak így lehetett volna orvosolni.

A jogorvoslati jog csak akkor érvényesül ténylegesen és hatékonyan, ha a jogorvoslatot elbíráló bíróság érdemben megvizsgálja a jogorvoslati kérelemben foglaltakat és a döntését megindokolja. A fellebbezésemben foglaltakra tekintettel a Törvényszéknek az alábbi kérdésekben állás kellett (volna) foglalnia.

- 1) A bérelő közvetítői szerződés fennállásának kérdése relevanciával bír-e a megbízási szerződés teljesítésének megítélésakor?

Amennyiben igen, úgy

- 2) az ingatlanra vonatkozó bérelő közvetítésére vonatkozó szerződés megítélésére mely ország jogát kell alkalmazni, az elsőfokú bíróság követett-e el jogszabálysértést, hogy ezt nem vizsgálta, mi ennek az eljárásjogi jogkövetkezménye;
- 3) a bérelő közvetítésére vonatkozó szerződés – a megfelelő jog alkalmazása mellett – tartalmában bérleti szerződés-e;
- 4) a bérelő közvetítésére vonatkozó szerződés – a megfelelő jog alkalmazása mellett – felmondásra került-e az adásvételi szerződés megkötésekor?

További megválaszolandó kérdések a fellebbezésemben foglaltakra tekintettel:

- 5) Mi a jogkövetkezménye annak, hogy a tanúbizonyítási indítványomat az elsőfokú bíróság indokolás nélkül utasította el?
- 6) A Törvényszéknek vizsgálnia kellett volna, hogy mi az eljárásjogi jogkövetkezménye annak, hogy az elsőfokú bíróság úgy kötelezett az ellenfél javára perköltség megfizetésére, hogy az annak részét képező ügyvédi munkadíjat egy olyan szerződés alapján állapította meg, amelyet a részemre nem küldött meg, és nem biztosította az arra való nyilatkozattétel lehetőségét.

Az 1)-es kérdésre a Törvényszék nem tért ki, annak ellenére, hogy én részletes jog érvekkel előadtam, hogy miért nem bír relevanciával a bérlő közvetői szerződés léte. A Törvényszéknek a fellebbezésem foglaltakra tekintettel részletesen meg kellett volna indokolnia, hogy az általam előadottakkal szemben miért minősítette a bérlő közvetői szerződés fennállásának kérdését olyannak, amelyet szükséges volt a perben egyáltalán vizsgálni. A fellebbezésem e kérdésben nem került elbírálásra.

A 2)-es kérdés kapcsán az alkalmazandó jog kérdésével a Törvényszék egyáltalán nem foglalkozott az alkalmazandó jog kérdésével, ehelyett a joghatóságának fennállását indokolta meg, pedig az utóbbit sosem kifogásoltam. Vélhetően a Törvényszék összekeverte az alkalmazandó jog kérdését a joghatóság kérdésével. Ez azért különös, mert az indokolásban e kérdésben helyesen szerepel a fellebbezésem tartalmának ismertetése, a Törvényszék itt rögzítette, hogy hivatkoztam a szerződéses kötelezettségekre **alkalmazandó jogról** szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre. A fellebbezésem e kérdésben is elbírátlan maradt.

A 3)-as kérdéssel a másodfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott, a fellebbezésem e kérdésekben is elbírátlan maradt. Ennek a kérdésnek a részletes ismertetését még az ítélet fellebbezésem indokait bemutató része sem tartalmazza.

A 4)-es kérdés vonatkozásában a Törvényszék a Ptk. 6:14. §-ában szereplő álképviselő szabályaira hivatkozott, azonban nem indokolta meg, hogy miért a magyar jogot alkalmazza. Ez azért visszás, mert a fellebbezésemben éppen arra hivatkoztam, hogy az alkalmazandó jog kérdéses, ezért a Törvényszéknek ezt a kérdést tisztáznia kellett volna. Ezt meghaladóan az indokolás nem hivatkozik egyetlen jogszabályra, normára sem, ami a döntés alapjául szolgált volna, a jogértelmezést nem ismerteti.

Az 5)-ös kérdés – bár az ismertetésre került az ítéletnek fellebbezésemet ismertető részében – elbírátlan maradt, a Törvényszék nem tért ki erre a kérdésre, így a fellebbezésem e kérdésben sem kerül elbírálásra.

A 6)-os kérdés: a Törvényszék az ügyvédi megbízási szerződés megküldése elmaradásának kérdésével egyáltalán nem foglalkozott, a Törvényszék sem adta ki a részemre a szerződést, és nem biztosította, hogy arra nyilatkozatot tehessenek, a fellebbezésem e részében ugyancsak elbírátlan maradt.

A fenti okokból a Tatabányai Törvényszék előtt lefolytatott jogorvoslati eljárás sem tényleges, sem hatékony jogvédelem nyújtására nem volt alkalmas, mivel a Tatabányai Törvényszék egyes, lényeges kérdéseket egyáltalán nem vizsgált, más kérdésben pedig a jogi indokolása elégtelen volt. Már önmagában az elsőfokú eljárás szabálytalanságai sem tették lehetővé a fellebbezés hatékony igénybevételét. Mindezek alapján a Tatabányai Törvényszék előtti eljárásban a jogorvoslathoz való alapvető jogom nem érvényesült ténylegesen és hatékonyan, ezért az ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését.

Kérem ezért a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésére tekintettel szíveskedjen megállapítani, hogy a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenes és szíveskedjen az ítéletet megsemmisíteni. Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján szíveskedjen megállapítani az Esztergomi Járásbíróság 9.P.20.845/2017/42. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és azt szíveskedjen

megsemmisíteni, mivel ezen ítélet vonatkozásában is – annak hiányos indokolása és az eljárásban az ügyvédi megbízási szerződés meg nem küldése okán a jogorvoslathoz való jogomat nem tudtam hatékonyan igénybe venni – fennáll az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelme.

Az alaptörvény-ellenesség a bírói döntéseket érdemben befolyásolta, hiszen más döntés is (megváltoztatás vagy hatályon kívül helyezés) is születhetett volna, ha fellebbezésem teljeskörűen elbírálásra kerül. Más döntés születhetett volna, ha az elsőfokú eljárás szabályszerűen zajlik és így a fellebbezésem hatékonyan elő tudtam volna terjeszteni a részletes indokok és az ügyvédi megbízási szerződés ismeretében. Továbbá a fellebbezésem elbírálásának és a másodfokú ítélet indokolásának hiánya önmagában érdemben befolyásolja a másodfokú bírói döntést, ezért az alkotmányjogi panaszom Abtv. 29. §-a szerinti befogadási feltétele fennáll az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését érintő panaszom vonatkozásában.

III. Egyéb nyilatkozatok

A Tatabányai Törvényszék ítélete a perben meghatalmazott jogi képviselőm részére 2019. március 20. napján került kézbesítésre elektronikus úton (az ezt igazoló letöltési igazolást csatoltam). Az Abtv. 30. § (1) bekezdése, az 53. § (2) bekezdése és az Ügyrend 28. § (2) bekezdése alapján – mivel a kézbesítés napja, 2019. március 20-a a hatvan napos határidőbe nem számít bele, a hatvanadik nap így 2019. május 19. napjára esik, ami vasárnap, munkaszüneti nap, és az azt követő legközelebbi munkanap 2019. május 20. napja – 2019. május 20. napjáig vagyok jogosult a jelen alkotmányjogi panaszt az Esztergomi Járásbíróságnál a T. Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani. Az alkotmányjogi panaszt így a törvényes határidőben terjesztem elő.

A perben jogi képviselővel jártam el. A régi Pp. 394/C. § (2) bekezdés c) pontja alapján a jogi képviselőm minden beadványt, okirati bizonyítékot kizárólag elektronikusan az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével nyújthatott be a bíróságokhoz. A jelen alkotmányjogi panaszt is jogi képviselővel eljárva nyújtom be, ezért az Ügyrend 71. § (4a) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszt elektronikus úton nyújtom be az Esztergomi Járásbíróságon a T. Alkotmánybírósághoz címezve.

A T. Alkotmánybíróság hatáskörét az alkotmányjogi panasz elbírálására és az indítványozói jogosultságomat az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. §-a biztosítja.

A Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítéletével befejezett peres eljárásban természetes személy felperes voltam, az eljárás tárgyát képező megbízási szerződésben megbízott voltam. Az eljárásban hozott döntés kihat a jogaimra, hiszen az eljárás tárgya a nekem járó díj megfizetésére való kötelezés volt, a perben ezen jogomról született döntés. Ezért az egyedi ügyben érintett vagyok.

A Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítélete az ügy érdemében hozott döntés, hiszen a Törvényszék ítélettel eldöntötte az ügy érdemét azzal, hogy azt állapította meg, hogy nem vagyok jogosult a megbízási díjra. Az ítélet továbbá bírósági eljárást befejező döntés is, mivel a döntéssel a bírósági eljárás lezárult.

Az ügyben a jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem: az Esztergomi Járásbíróság ítélete ellen fellebbezéssel éltem, a fellebbezésem nyomán a Tatabányai Törvényszék által meghozott ítélet ellen rendes jogorvoslatnak nincsen helye. Előadom, hogy a régi Pp. 271. § (2) bekezdése alapján az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye. Ha a felülvizsgálatnak helye is lenne, az Ügyrend 32. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § b) pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra. Előadom, hogy sem felülvizsgálati, sem perújítási eljárást nem kezdeményeztem, és nincs tudomásom, hogy más kezdeményezte volna ezen eljárásokat.

A T. Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján a támadott bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangjáról még nem döntött, így az Abtv. 31. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok nem áll fenn.

Előadom, hogy nem kezdeményeztem az elsőfokú bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bíróság ítélet végrehajtásának felfüggesztését, és ezt a T. Alkotmánybíróságtól sem kérem.

Alulírott indítványozó az alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem és más személyes adatom nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Az Abtv. 54. § (1) bekezdése szerint a T. Alkotmánybíróság előtti eljárás illetékmentes, ezért illetéket nem fizettem.

Mellékletek:

- ügyvédi meghatalmazás
- az Esztergomi Járásbíróság 9.P.20.845/2017/42. számú ítélete
- a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.252/2018/4. számú ítélete
- adásvételi szerződés és a fordítása
- bérleti közvetítési szerződés és a fordítása
- tanúbizonyítási indítvány (P.20845/2017/16)
- elsőfokú eljárásban előterjesztett beadvány (P.20845/2017/35)
- elsőfokú eljárásban előterjesztett beadvány (P.20845/2017/40)
- fellebbezés (P.20845/2017/44)
- fellebbezés indokolása (P.20845/2017/48)
- másodfokú eljárásban előterjesztett előkészítő irat (Pf.20252/2018/4)
- letöltési igazolás

Budapest, 2019. május 17.

